

S
C
H
O
O
L
J
A
A
R

2
0
1
8
/
2
0
1
9

5 HAVO

SCHOOLEXAMEN OVERZICHT

ECONOMIE

TECHNIEK

GEZONDHEID

CULTUUR

NATUUR

MAATSCHAPPIJ

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Semesterindeling	4
3	Schoolexamentoetsen	4
4	Praktische opdrachten	5
5	Handelingsdelen	5
5a	Vak	
5b	Organisatie handelingsdelen	
6	Profielwerkstuk en rekentoets	6
6a	Profielwerkstuk	
6b	Rekentoets	
7	Oriëntatie op studie en beroep	6
8	Herkansingen	6
9	Rapportage	6
10	Het centraal examen	7
10a	Tijdvakken centraal examen	
10b	Uitslagbepaling en diploma-uitreiking	
10c	Examenummer en aanmelding als examenleerling	
10d	Inzage centraal examens	

Informatie per vak

11	Nederlands	9
12	Frans	10
13	Duits	12
14	Engels	13
15	Geschiedenis	14
16	Aardrijkskunde	15
17	Wiskunde A	16
18	Wiskunde B	17
19	Natuurkunde	18
20	Scheikunde	19
21	Biologie	20
22	Informatica	21
23	Economie	22
24	Management en organisatie	23
25	Tekenen	24
26	Maatschappijleer	25
27	Lichamelijke opvoeding	25
28	Culturele en kunstzinnige vorming	25

Dit schoolexamen omvat de praktische invulling van de eindexamenperiode zoals die in de wet van het Examenbesluit aan het bevoegd gezag van het Laurens Lyceum gedelegeerd is. Aldus vastgesteld voor het schooljaar 2018/2019.

September 2018

Namens het bevoegd gezag,
directeur,

J.A.P. van der Heijden

conrector,

Mw. drs. M.M. Davids, mil.

1 Inleiding

In de vernieuwde tweede fase krijg je te maken met een formele regelgeving die te vinden is in het examenreglement en in de schoolexamenoverzichten. Het examenreglement en de schoolexamenoverzichten vormen één geheel. Hierin heeft de school vastgelegd hoe het eindexamen wordt ingericht. Dit schoolexamenoverzicht is het tweede deel van de handleiding die beschrijft hoe het Laurens Lyceum het schoolexamen heeft georganiseerd voor het komende jaar in 5 havo. Ieder jaar krijg je een nieuw schoolexamenoverzicht zodat je precies op de hoogte bent van wat, en wanneer er geëxamineerd wordt.

Ieder vak kan via schoolexametoetsen en soms praktische opdrachten, of via handelingsdelen de inhoud van de stof afvragen. Daarbij komt nog dat er vakken zijn met alléén een schoolexamen of met zowel een schoolexamen als een centraal examen. Vervolgens zijn er vakken die cijfers geven of een beoordeling in woorden. Met veel zaken zijn jullie al vertrouwd, maar nieuw is het centraal examen. Dit schoolexamenoverzicht bevat alle gegevens die je dit schooljaar nodig hebt, zodat je precies weet welke vakken wat doen.

Daarnaast krijg je te maken met de wijze waarop de school de vernieuwde tweede fase heeft ingericht. Je kreeg al te maken met onder andere studiewijzers, lesplanners, leesdossiers en kundossiers. Het belangrijkste is toch het goed toepassen van de basisvaardigheden die nodig zijn om de vernieuwde tweede fase tot een succes te maken, te weten:

A PLANNEN

Dat is een vaardigheid die van doorslaggevend belang is om de werkdruk te spreiden. Als je te veel tijd en energie op het laatste moment gaat stoppen in wat je moet doen, dan loop je het risico dat je te weinig tijd neemt om het geleerde te verwerken.

B REGELMATIG WERKEN

Hetzelfde kan gezegd worden van regelmatig werken, want dat is de basis van succes. Ervaring leert dat leerlingen die het op kunnen brengen iedere dag te studeren, de minste moeite hebben. Het betekent gewoon iedere dag je schoolwerk doen.

C ZELFWERKZAAMHEID

Het is onvermijdelijk dat je dit schooljaar tijd hebt om zelf aan het werk te gaan omdat het anders onmogelijk is een rooster te maken. Maak daar gebruik van en ga werken op een van de leerplekken. Profiteer van die tijd om werk, dat toch gedaan moet worden, al vast te doen. Dat voorkomt dat je met de tong op de schoenen aan de finish verschijnt.

D ZELFVERANTWOORDELIJKHEID

Als je aangesproken wordt, verschuil je dan niet achter anderen door te zeggen dat niemand iets doet of dat toch niemand het begrijpt, maar neem zelf initiatief. Zorg er voor dat jouw huiswerk altijd in orde is en ga naar een docent toe om extra uitleg te vragen als jij iets niet begrijpt. Op deze manier word je gedeeltelijk zelf verantwoordelijk voor je studie.

E MOTIVATIE

Essentieel is dat je je niet laat afschrikken door alles wat op je afkomt en je met goede moed aan het werk gaat. Je mentoren zullen je daarbij helpen. Ze weten waar je op moet letten, welke valkuilen er zijn, maar ook welke oplossingen er voor problemen zijn.

De mentoren van 5 havo wensen je een goed studiejaar toe.

September 2018

2 Semesterindeling

Het schooljaar in 5 havo is verdeeld in twee semesters. Het eerste semester is verdeeld in twee perioden, het tweede semester bestaat alleen uit periode 3. Het eerste semester loopt van maandag 27 augustus tot en met vrijdag 1 februari. Periode 1 loopt van maandag 27 augustus tot en met vrijdag 2 november. Periode 2 loopt van maandag 5 november tot en met vrijdag 1 februari. Het tweede semester en dus ook periode 3 loopt van maandag 4 februari tot en met vrijdag 18 april. Beide semesters krijgen een eigen rooster. Ook in deze roosters kunnen in de loop van het semester wijzigingen optreden. Houd daar rekening mee bij het maken van werkafspraken.

3 Schoolexamantoetsen

Toetsperioden schoolexamantoetsen

Elke periode wordt afgesloten met een toetsperiode. Ruim van tevoren worden de roosters van de toetsperioden bekend gemaakt.

Toetsperiode SE1 loopt van maandag 5 november tot en met vrijdag 9 november.

Toetsperiode SE2 loopt van woensdag 23 januari tot en met woensdag 30 januari.

Toetsperiode SE3 loopt van woensdag 20 maart tot en met woensdag 27 maart. Ook horende in deze toetsperiode, maar afgenomen op maandag 21 januari tot en met woensdag 23 januari, worden kijk- en luistervaardigheid getoetst voor de vakken: Frans, Duits en Engels.

4 Praktische opdrachten en practica

Organisatie praktische opdrachten en practica

In ieder semester staat voor enkele vakken het maken van een praktische opdracht vermeld. De praktische opdrachten zullen gedeeltelijk in de lessen, maar ook gedeeltelijk in eigen studietijd gemaakt worden. Een aantal vakken laat praktische opdrachten gebaseerd op een practicum maken. In het hoofdstuk met informatie per vak is de periode vermeld waarbinnen de praktische opdrachten of de practica zullen plaatsvinden. De precieze inleverdatum wordt bij aanvang van elke opdracht vastgelegd. In het examenreglement staat beschreven welke consequenties er verbonden kunnen worden aan het niet of te laat inleveren van een praktische opdracht of een practicumverslag. Afwijken van de data kan alléén in bijzondere omstandigheden en met toestemming van de secretaris van de examencommissie.

5 Handelingsdelen

5a Vak

Gedurende het hele jaar zijn er handelingsdelen voor het vak Lichamelijke opvoeding.

5b Organisatie handelingsdelen

Als de voortgang voor een handelingsdeel onvoldoende is, dan draagt de docent de leerling op dit handelingsdeel op één of meer middagen op school in orde te maken. De betrokken docent stelt de secretaris van de examencommissie hiervan vooraf in kennis. De ouders ontvangen hierover een brief van de secretaris van de examencommissie. Blijft de voortgang van het handelingsdeel onvoldoende, dan besluit de directeur welke verdere maatregelen worden genomen. Is een handelingsdeel voor het begin van de laatste toetsweek niet 'voldoende' of 'goed' afgerond, dan gaat dat ten koste van één herkansing en heeft de leerling de tijd tot en met de dag waarop de herkansingen plaatsvinden om aan de voltooiing te werken. Leerlingen die op donderdag 18 april één of meer handelingsdelen nog niet of onvoldoende afgerond hebben, kunnen geen diploma halen.

6 Profielwerkstuk en rekentoets

6a Profielwerkstuk

In 5 havo moet iedere leerling een profielwerkstuk gemaakt hebben. Het cijfer voor het profielwerkstuk telt mee bij de bepaling van de uitslag van het examen. Een profielwerkstuk is een grote praktische opdracht die betrekking heeft op één of meer vakken uit het gekozen vakkenpakket. Het profielwerkstuk start in 4 havo. In principe wordt het profielwerkstuk in tweetallen gemaakt. Iedere leerling valt onder de organisator profielwerkstukken, die zorgt voor de organisatorische begeleiding. De inhoudelijke begeleiding en de beoordeling geschiedt door de docenten van de vakken, die bij het profielwerkstuk betrokken zijn. Die docenten hoeven geen lesgevende docenten van de leerlingen te zijn. Iedere leerling die voor het profielwerkstuk een cijfer lager dan 3,5 haalt, moet het profielwerkstuk verbeteren. Dat gaat ten koste van één herkansing. De leerling heeft de tijd tot en met de laatste dag waarop de herkansingen plaatsvinden om aan de verbetering te werken.

6b Rekentoets

In 4 havo heeft iedereen verplicht minstens één keer de rekentoets als onderdeel van het eindexamen gemaakt. Iedereen heeft in totaal vier mogelijkheden om de rekentoets te maken.

De perioden waar de rekentoets in kan worden afgenomen zijn:

7 januari t/m 20 januari, 4 maart t/m 17 maart en 27 mei t/m 9 juni.

De rekentoets telt niet mee in de uitslagbepaling. Leerlingen die een geldend rekentoets-cijfer hebben, mogen dus zelf bepalen of en zo ja in welke periode hij/zij nog een rekentoets wil maken. Doubleurs moeten de rekentoets opnieuw afleggen in de eerste periode. De uitslagen van de rekentoetsperiodes komen binnen op respectievelijk 8 februari 2019, 5 april 2019 en 28 juni 2019.

7 Oriëntatie op studie en beroep

In 5 havo oriënteert iedere leerling zich op de mogelijkheden na 5 havo.

Zo'n verantwoorde en afgewogen keuze is gebaseerd op verschillende activiteiten.

Een aantal van die activiteiten wordt door de school georganiseerd en is verplicht.

- Enquête invullen die door de decaan wordt gemaïld.
- Deelname aan groepsgesprekken over gekozen studierichting(en).
- Bezoek van één tot en met drie open dagen of meeloopdagen plus verslag.
- Meedoen aan proefstudeer activiteiten en een (mondelinge) evaluatie.
- Evaluatie met de decaan en in Qompas over de gedane activiteiten en de voortgang.

8 Herkansingen

De herkansingen van toetsperiode SE1 vinden plaats op dinsdag 11 december, de herkansingen van toetsperiode SE2 vinden plaats op maandag 18 februari en de herkansingen van toetsperiode SE3 vinden plaats op dinsdag 9 april.

9 Rapportage

Er worden geen tussentijdse rapportages gegeven. Alleen als alle cijfers definitief zijn vastgesteld, komt er een eindrapport.

Maandag 6 mei   Rapportage definitieve schoolexamencijfers

10 Het centraal examen

10a Tijdvakken centraal examen

Het centraal examen kent drie tijdvakken.

EERSTE TIJDVAK

Het eerste tijdvak loopt van donderdag 9 mei tot en met donderdag 23 mei en vormt de afsluiting van het examenjaar.

In het eerste tijdvak zijn er voor de verschillende vakken examens volgens onderstaande tabel.

donderdag 9 mei	13.30-16.30 uur	Wiskunde A en Wiskunde B
vrijdag 10 mei	09.00-11.30 uur 13.30-16.30 uur	Duits Management en organisatie
maandag 13 mei	09.00-12.00 uur 13.30-16.30 uur	Geschiedenis Natuurkunde
dinsdag 14 mei	13.30-16.00 uur	Engels
woensdag 15 mei	13.30-16.00 uur	Frans
donderdag 16 mei	13.30-16.30 uur	Nederlands
vrijdag 17 mei	13.30-16.30 uur	Biologie
maandag 20 mei	13.30-16.30 uur	Economie
dinsdag 21 mei	09.00-12.00 uur 13.30-16.30 uur	Aardrijkskunde Scheikunde
woensdag 22 mei	13.30-16.00 uur	Tekenen

TWEEDE TIJDVAK

In maart 2018 wordt bekendgemaakt op welke dagen en tijdstippen de centrale examens in het tweede tijdvak worden afgenomen.

Het tweede tijdvak loopt van maandag 17 juni tot en met donderdag 20 juni en is bedoeld voor:

- leerlingen die door ziekte of een andere oorzaak een zitting van het eerste tijdvak gemist hebben.
- leerlingen die via een herexamen voor maximaal één vak trachten alsnog aan de exameneis te voldoen.
- leerlingen die hun inlotingskansen willen vergroten door voor maximaal één vak een hoger eindcijfer te bereiken.

DERDE TIJDVAK

Het derde tijdvak vindt plaats in augustus en is bedoeld voor leerlingen die hun centraal examen niet in het eerste of tweede tijdvak hebben kunnen afronden. De examens in dit tijdvak worden niet op school, maar centraal landelijk afgenomen.

10b Uitslagbepaling en diploma-uitreiking

De uitslag van het eerste tijdvak is op woensdag 12 juni bekend en de uitslag van het tweede tijdvak is op vrijdag 28 juni bekend. De gezamenlijke diploma-uitreiking is vastgesteld op vrijdag 5 juli.

10c Examennummer en aanmelding als examenleerling

Iedere leerling ontvangt voor de meivakantie een uniek examennummer. Dit nummer moet bij het centraal examen op het examenpapier vermeld worden.

Iedere leerling moet als examenleerling aangemeld worden bij het ministerie. Daarbij moeten alle persoonlijke gegevens en de profielgegevens correct vermeld worden.

Daarom moet iedere leerling vóór vrijdag 16 november op de administratie een uittreksel uit het persoonsregister of een kopie van het paspoort of een kopie van de ID-kaart (zowel de voorkant als de achterkant) inleveren.

Leerlingen die voor 1 oktober 2018 de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt, kunnen bij de secretaris van de examencommissie een schriftelijk verzoek indienen om alle gegevens over het examen alleen aan hen te adresseren.

10d Inzage centraal examens

Iedere kandidaat heeft de mogelijkheid het centraal examen van de vakken met een centraal examen in te zien op vrijdag 12 juli 2019 van 08.30 tot 09.30. Daarvoor moet er persoonlijk worden ingeschreven op donderdag 11 juli 2019 van 10.00 tot 12.00.

Deze inzage kan niet leiden tot herziening van behaalde cijfers. De school zorgt voor het gemaakte cse examen, de leerling zorgt zelf voor de opgaven en het betreffende correctiemodel. Deze zijn te downloaden van het internet. De leerling mag bijgestaan worden door één persoon.

Mocht je voor de bepaling van je herexamen op donderdag 13 juni je examenwerk willen inzien, dan kan de examendocent het werk opvragen bij de administratie.

De leerling tekent het bijgeleverde formulier, waarmee akkoord gegaan wordt met de gestelde regels. Deze regels zijn:

- de inzage is bedoeld voor het vaststellen welke onderdelen verbetering behoeven, om een weloverwogen beslissing over je herexamen te nemen.
- er vind geen discussie plaats over de beoordeling.
- er mogen geen foto's gemaakt worden.

11 Nederlands (NetI), totale studielast 400 slu**[Inhoudsopgave](#)**

Toets:	Gsr
Onderwerp:	Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.
Percentage van SE:	25%
Toets:	SE1 periode 2 november tot en met 9 november
Stofaanduiding:	Beschouwing over een actueel onderwerp Twee weken voor het SE wordt het onderwerp voor de tekst per laurensmail aan de examenleerlingen doorgegeven. - <i>Te leren uit Nieuw Nederlands</i> : cursus schrijven (onderdeel beschouwende teksten), cursus argumenteren, cursus formuleren en cursus spellen Examenleerlingen schrijven op basis van een documentatiemap die tijdens het SE wordt verstrekt een beschouwing.
Wijze van examinering:	schriftelijk
Hulpmiddelen:	woordenboek N
Toetsduur:	180 minuten
Percentage van SE:	25%
Herkansbaar:	Ja, met nieuw onderwerp
Toets:	SE2 periode 23 januari tot en met 30 januari
Stofaanduiding:	Leesvaardigheidstoets i.c.m. argumenteren
Wijze van examinering:	schriftelijk
Hulpmiddelen:	woordenboek N
Toetsduur:	150 minuten
Percentage van SE:	25%
Herkansbaar:	ja
Toets:	SE3 periode 20 maart tot en met 27 maart
Stofaanduiding:	Literatuur en mondelinge taalvaardigheid - 8 Nederlandstalige literaire romans met bijbehorende theorie en literatuurgeschiedenis - 4 havo: vier romans Grote Lijsters - 5 havo: drie romans in thema en één roman voor 1880 Uiterlijk woensdag 31 oktober 2018: inleveren definitieve boekenkeuze op door de docent aangeleverd formulier. - Docent ondertekent het formulier: wanneer het formulier is ondertekend, ligt de boekenlijst vast. - Deze boekenlijst kan niet meer gewijzigd worden. - Indien de docent geen boekenlijst ontvangt, maakt de sectie Nederlands een selectie van de te lezen literatuur.
Wijze van examinering:	mondeling (individueel)
Hulpmiddelen:	geen
Toetsduur:	15 minuten
Percentage van SE:	25%
Herkansbaar:	nee

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

Alle toetsen zijn onveranderd.

Formule: SE = 25% Gsr + 25% SE1 + 25% SE2 + 25% SE3

12 Frans (Fatl), totale studielast 400 slu	<u>Inhoudsopgave</u>
---	--------------------------------------

Toets: Gsr	
Onderwerp:	Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.
Percentage van SE:	25%
Toets: SE1 periode 2 november tot en met 9 november	
Dit cijfer bestaat voor 1/5 uit een kennistoets en voor 4/5 uit gespreksvaardigheden.	
Kennistoets: 1/5-deel	
Stofaanduiding:	-vocabulaire Module Parler, Leçon 3-8 (N-F / woorden+zinnen)
Hulpmiddelen:	geen
Toetsduur:	10 minuten
Gespreksvaardigheden: 4/5-deel	
Stofaanduiding:	- uitspraak - zelfpresentatie - gesprekken Libre Service 5H, Module Parler - improvisatievermogen
Hulpmiddelen:	steekwoordenlijst N-F bij persoonlijke presentatie
Toetsduur:	25 minuten
Wijze van examinering:	mondeling individueel of per twee leerlingen (vooraf vastgelegd)
Percentage van SE:	20%
Herkansbaar:	Nee
Toets: SE2 periode 23 januari tot en met 30 januari	
Dit cijfer bestaat voor 1/5 uit een kennistoets en voor 4/5 uit leesvaardigheid.	
Kennistoets: 1/5-deel	
Stofaanduiding:	-vocabulaire Module Lire, Leçon 1-7 (F-N) - stencilpakket signaalwoorden Univ. Leiden 5havo (F-N)
Wijze van examinering:	schriftelijk
Hulpmiddelen:	geen
Toetsduur:	10 minuten
Leesvaardigheden: 4/5-deel	
Stofaanduiding:	-leesvaardigheid algemeen (CITO havo-niveau CSE)
Wijze van examinering:	schriftelijk (mc + open vragen)
Hulpmiddelen:	woordenboek F-N
Toetsduur:	150 minuten
Percentage van SE:	20%
Herkansbaar:	Ja
Toets: L maandag 21 januari	
Stofaanduiding:	-kunnen begrijpen van Frans gesproken berichten (niveau: cito havo)
Wijze van examinering:	luistertoets met audio en video-materiaal/ mc-vragen
Hulpmiddelen:	geen
Toetsduur:	ongeveer 2x 25 minuten
Percentage van SE:	20%
Herkansbaar:	nee

vervolg Frans (Fatl),**Inhoudsopgave**

Toets:	SE3	periode 20 maart tot en met 27 maart
Dit cijfer bestaat voor 1/5 uit een kennistoets en voor 4/5 uit schrijfvaardigheid.		
Kennistoets: 1/5-deel		
Stofaanduiding:	-vocabulaire Module Ecrire, Leçon 1-6 (N-F)	
Wijze van examinering:	schriftelijk	
Hulpmiddelen:	geen	
Toetsduur:	10 minuten	
LET OP: Dit deel wordt afgenomen tijdens de toets SR3!!		
Schrijfvaardigheid: 4/5-deel		
Stofaanduiding:	-geschreven en gecorrigeerde schrijfoopdrachten uit Libre Service 5H	
Wijze van examinering:	digitaal	
Hulpmiddelen:	woordenboek N-F en F-N / spellingscontrole Frans	
Toetsduur:	120 minuten	
Percentage van SE:	15%	
Herkansbaar:	Ja	

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

Alle toetsen zijn onveranderd.

Formule: SE = 25% Gsr + 20% SE1 + 20% SE2 + 20% L + 15% SE3

13 Duits (Dutl), totale studielast 400 slu		<u>Inhoudsopgave</u>
Toets:	Gsr	
Onderwerp:	Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.	
Percentage van SE:	25%	
Toets:	SE1	periode 2 november tot en met 9 november
Stofaanduiding:	Gespreksvaardigheid, thema's en woordenschat uit les en katern en leesboek	
Wijze van examinering:	Mondeling in duo's	
Hulpmiddelen:	geen	
Toetsduur:	25 minuten (duo's)	
Percentage van SE:	20%	
Herkansbaar:	nee	
Toets:	SE2	periode 23 januari tot en met 30 januari
Stofaanduiding:	Leesvaardigheid en examenidoom (woordenlijst SSL)	
Wijze van examinering:	Schriftelijk (in twee delen)	
Hulpmiddelen:	Examenidoom: geen, Leesv.: Woordenboek D-N	
Toetsduur:	150 minuten (15 minuten idoom, rest leesvaardigheid)	
Percentage van SE:	20%	
Herkansbaar:	ja	
Toets:	L	dinsdag 22 januari
Stofaanduiding:	Luistertoets CITO Havo	
Wijze van examinering:	Schriftelijk	
Hulpmiddelen:	Geen	
Toetsduur:	ongeveer 2x 25 minuten	
Percentage van SE:	20%	
Herkansbaar:	ja, maar pas in Periode 3.	
Toets:	SE3	periode 20 maart tot en met 27 maart
Stofaanduiding:	Schrijfvaardigheid (stof uit les)	
Wijze van examinering:	Schriftelijk, met tekstverwerker	
Hulpmiddelen:	Spick-o-thek (door school aangeleverd), Woordenboek N-D	
Toetsduur:	120 minuten	
Percentage van SE:	15%	
Herkansbaar:	ja	

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

Alle toetsen zijn onveranderd.

Formule: SE = 25% Gsr + 20% SE1 + 20% SE2 + 20% L + 15% SE3

14 Engels (Entl), totale studielast 360 slu		<u>Inhoudsopgave</u>
Toets:	Gsr	
Onderwerp:	Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.	
Percentage van SE:	25%	
Toets:	SE1	periode 2 november tot en met 9 november
Stofaanduiding:	Leesvaardigheid	
Wijze van examinering:	schriftelijk	
Hulpmiddelen:	woordenboek Eng-Ned	
Toetsduur:	150 minuten	
Percentage van SE:	20%	
Herkansbaar:	ja	
Toets:	SE2	periode 23 januari tot en met 30 januari
Stofaanduiding:	Schrijfvaardigheid	
Wijze van examinering:	digitaal	
Hulpmiddelen:	woordenboek Ned-Eng	
Toetsduur:	90 minuten	
Percentage van SE:	20%	
Herkansbaar:	ja	
Toets:	L	woensdag 23 januari
Stofaanduiding:	Luistervaardigheid (Cito luistertoets video en audio)	
Wijze van examinering:	schriftelijk	
Hulpmiddelen:	geen	
Toetsduur:	ongeveer 2x 25 minuten	
Percentage van SE:	15%	
Herkansbaar:	nee	
Toets:	SE3	periode 20 maart tot en met 27 maart
Stofaanduiding:	Spreekvaardigheid (5 discussieonderwerpen voorbereiden in tweetallen)	
Wijze van examinering:	mondeling in tweetallen	
Hulpmiddelen:	speechcard in tweetallen (evt powerpoint)	
Toetsduur:	20 minuten per tweetal	
Percentage van SE:	20%	
Herkansbaar:	nee	

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

Alle toetsen zijn onveranderd.

Formule: SE = 25% Gsr + 20% SE1 + 20% SE2 + 15% L + 20% SE3

15 Geschiedenis (Ges), totale studielast 320 slu		<u>Inhoudsopgave</u>
Toets:	Gsr	
Onderwerp:	Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.	
Percentage van SE:	25%	
Toets:	SE1	periode 2 november tot en met 9 november
Stofaanduiding:	Historische contexten Republiek en Duitsland en de Kenmerkende aspecten	
Wijze van examinering:	Schriftelijk	
Hulpmiddelen:	Geen	
Toetsduur:	120 minuten	
Percentage van SE:	25%	
Herkansbaar:	Ja	
Toets:	SE2	periode 23 januari tot en met 30 januari
Stofaanduiding:	Historische context Koude Oorlog en de kenmerkende aspecten	
Wijze van examinering:	Schriftelijk	
Hulpmiddelen:	Geen	
Toetsduur:	120 minuten	
Percentage van SE:	25%	
Herkansbaar:	Ja	
Toets:	SE3	periode 20 maart tot en met 27 maart
Stofaanduiding:	Oriëntatiekennis H5 t/m 12 en Historische contexten Republiek, Duitsland, Koude Oorlog én kenmerkende Aspecten (dus alle CSE-stof)	
Wijze van examinering:	Schriftelijk	
Hulpmiddelen:	Geen	
Toetsduur:	180 minuten	
Percentage van SE:	25%	
Herkansbaar:	Ja	

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

Alle toetsen zijn veranderd, dus alle cijfers komen te vervallen.

Formule: SE = 25% Gsr + 25% SE1 + 25% SE2 + 25% SE3

16 Aardrijkskunde (Ak), totale studielast 320 sl	<u>Inhoudsopgave</u>
---	--------------------------------------

Toets: Gsr	
Onderwerp:	Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.
Percentage van SE:	25%
Praktische opdracht: P1	
Onderwerp:	presentatie
Presentatievorm:	Mondelinge presentatie over examenstof
Uitvoering:	presentatie van 30 min
Begindatum opdracht:	5 oktober
Inleverdatum opdracht:	in de eerste les in de week van 5 t/m 9 november
Percentage van SE:	10%
Toets: SE1 periode 2 november tot en met 9 november	
Stofaanduiding:	H4,5,6
Wijze van examinering:	schriftelijk
Hulpmiddelen:	Grote Bosatlas 55e druk, woordenboek Nederlands
Toetsduur:	120 minuten
Percentage van SE:	20%
Herkansbaar:	ja
Toets: SE2 periode 23 januari tot en met 30 januari	
Stofaanduiding:	H1 en 3
Wijze van examinering:	schriftelijk
Hulpmiddelen:	Grote bosatlas 55e druk, woordenboek Nederlands
Toetsduur:	120 minuten
Percentage van SE:	20%
Herkansbaar:	ja
Toets: SE3 periode 20 maart tot en met 27 maart	
Stofaanduiding:	BuiteNLand 5 Havo Hele boek
Wijze van examinering:	schriftelijk
Hulpmiddelen:	Grote Bosatlas 55e druk, woordenboek Nederlands
Toetsduur:	120 minuten
Percentage van SE:	25%
Herkansbaar:	ja

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE1 onveranderd, cijfer blijft gelden. SE2 en SE3 veranderd, cijfers komen te vervallen. PO-cijfer komt te vervallen.

Formule: SE = 25% Gsr + 20% SE1 + 20% SE2 + 25% SE3 + 10% P1

17 Wiskunde A (WisA), totale studielast 320 sl[Inhoudsopgave](#)

Toets:	Gsr	
Onderwerp:		Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.
Percentage van SE:		25%
Toets:	SE1	periode 2 november tot en met 9 november
Stofaanduiding:		A deel 2: H1, H4 en vaardigheden 2
Wijze van examinering:		schriftelijk
Hulpmiddelen:		Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek N
Toetsduur:		120 minuten
Percentage van SE:		20%
Herkansbaar:		ja
Toets:	SE2	periode 23 januari tot en met 30 januari
Stofaanduiding:		A deel 2: H3, H6 en vaardigheden 1 en 3
Wijze van examinering:		schriftelijk
Hulpmiddelen:		Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek N
Toetsduur:		120 minuten
Percentage van SE:		20%
Herkansbaar:		ja
Toets:	SE3	periode 20 maart tot en met 27 maart
Stofaanduiding:		A deel 2: H1, H2, H5 en H6
Wijze van examinering:		schriftelijk
Hulpmiddelen:		Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek N
Toetsduur:		150 minuten
Percentage van SE:		35%
Herkansbaar:		ja

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

Alle toetsen zijn veranderd, dus alle cijfers komen te vervallen.

Formule: $SE = 25\% \text{ Gsr} + 20\% \text{ SE1} + 20\% \text{ SE2} + 35\% \text{ SE3}$

18 Wiskunde B (WisB), totale studielast 360 slu[Inhoudsopgave](#)

Toets:	Gsr	
Onderwerp:		Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.
Percentage van SE:		25%
Toets:	SE1	periode 2 november tot en met 9 november
Stofaanduiding:		B deel 1: H4 en B deel 2: H1, H2 en vaardigheden 1
Wijze van examinering:		schriftelijk
Hulpmiddelen:		Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek N
Toetsduur:		120 minuten
Percentage van SE:		20%
Herkansbaar:		ja
Toets:	SE2	periode 23 januari tot en met 30 januari
Stofaanduiding:		B deel 1: H8 en B deel 2: H3, H4 en vaardigheden 2
Wijze van examinering:		schriftelijk
Hulpmiddelen:		Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek N
Toetsduur:		120 minuten
Percentage van SE:		20%
Herkansbaar:		ja
Toets:	SE3	periode 20 maart tot en met 27 maart
Stofaanduiding:		B deel 1: H7 en B deel 2: H5, H6 en vaardigheden 3
Wijze van examinering:		schriftelijk
Hulpmiddelen:		Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek N
Toetsduur:		150 minuten
Percentage van SE:		35%
Herkansbaar:		ja

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

Alle toetsen zijn onveranderd, de cijfers blijven gelden.

Formule: $SE = 25\% \text{ Gsr} + 20\% \text{ SE1} + 20\% \text{ SE2} + 35\% \text{ SE3}$

19 Natuurkunde (Nat), totale studielast 400 slu[Inhoudsopgave](#)

Toets:	Gsr	
Onderwerp:		Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.
Percentage van SE:		25%
Toets:	SE1	periode 2 november tot en met 9 november
Stofaanduiding:		H8, H9, Katern Optica
Wijze van examinering:		schriftelijk
Hulpmiddelen:		Binas 6 ^{de} druk, niet-grafische rekenmachine
Toetsduur:		120 minuten
Percentage van SE:		20%
Herkansbaar:		Ja
Toets:	SE2	periode 23 januari tot en met 30 januari
Stofaanduiding:		H10, H11
Wijze van examinering:		schriftelijk
Hulpmiddelen:		Binas 6 ^{de} druk, niet-grafische rekenmachine
Toetsduur:		120 minuten
Percentage van SE:		20%
Herkansbaar:		Ja
Toets:	SE3	periode 20 maart tot en met 27 maart
Stofaanduiding:		Alle CSE stof (boek 4Havo en 5Havo)
Wijze van examinering:		schriftelijk
Hulpmiddelen:		Binas 6 ^{de} druk, niet-grafische rekenmachine
Toetsduur:		180 minuten
Percentage van SE:		35%
Herkansbaar:		Ja

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

Alle toetsen onveranderd, de cijfers blijven gelden.

Formule: $SE = 25\% \text{ Gsr} + 20\% \text{ SE1} + 20\% \text{ SE2} + 35\% \text{ SE3}$

20 Scheikunde (Schk), totale studielast 320 sl[Inhoudsopgave](#)

Toets:	Gsr	
Onderwerp:		Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.
Percentage van SE:		25%
Toets:	SE1	periode 2 november tot en met 9 november
Stofaanduiding:		Uit NOVA: Hoofdstuk 3 Rekenen aan reacties, Hoofdstuk 4 Zouten Hoofdstuk 6 Reacties, Hoofdstuk 7 Zuren en basen
Wijze van examinering:		Schriftelijke open vragen
Hulpmiddelen:		BINAS en grafische rekenmachine in examenstand
Toetsduur:		120 minuten
Percentage van SE:		20%
Herkansbaar:		Ja
Toets:	SE2	periode 23 januari tot en met 30 januari
Stofaanduiding:		NOVA: Hoofdstuk 1 Atoombouw, Hoofdstuk 2 Bindingstypen, Hoofdstuk 3 Rekenen aan reacties, Hoofdstuk 5 Koolstofverbindingen, 8 Redoxreacties
Wijze van examinering:		Schriftelijke open vragen
Hulpmiddelen:		BINAS en grafische rekenmachine in examenstand
Toetsduur:		120 minuten
Percentage van SE:		25%
Herkansbaar:		Ja
Practicum:	P1	periode 23 januari tot en met 30 januari
Onderwerp:		Zuur-base titratie Hoofdstuk 7 Zuren en basen
Presentatievorm:		Verslag
Uitvoering:		Individueel
Tijdsduur:		180 minuten
Percentage van SE:		5%
Herkansbaar:		Nee
Toets:	SE3	periode 20 maart tot en met 27 maart
Stofaanduiding:		NOVA Gehele stof: Hoofdstuk 1 tot en met hoofdstuk 11
Wijze van examinering:		Schriftelijke open vragen
Hulpmiddelen:		BINAS en grafische rekenmachine in examenstand
Toetsduur:		180 minuten
Percentage van SE:		25%
Herkansbaar:		Ja

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE1 onveranderd, cijfer blijft gelden. SE2 en SE3 zijn veranderd, cijfers komen te vervallen. PO-cijfer komt te vervallen.

Formule: SE = 25% Gsr + 20% SE1 + 25% SE2 + 25% SE3 + 5% P1

21 Biologie (Biol), totale studielast 400 slu[Inhoudsopgave](#)

Toets:	Gsr
Onderwerp:	Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.
Percentage van SE:	25%
Toets:	SE1 periode 2 november tot en met 9 november
Stofaanduiding:	Nectar H3 cellen, H5.1 - 5.3 + 5.5 (zonder planten), Voeding en energie, H7.1 +7.2 hygiëne en onderzoek doen en 7.5, H11 gezondheid, H12 transport (zonder planten)
Wijze van examinering:	schriftelijk: open vragen en meerkeuzevragen
Hulpmiddelen:	niet-grafische rekenmachine, Binas, Ned. woordenboek
Toetsduur:	120 minuten
Percentage van SE:	25%
Herkansbaar:	ja
Toets:	SE2 periode 23 januari tot en met 30 januari
Stofaanduiding:	Nectar H6 Voeding en vertering en H7.2 - 7.4 Onderzoek doen en celtransport, H12 Transport (zonder planten), H13 Gaswisseling en uitscheiding (zonder planten), H14 Reageren
Wijze van examinering:	schriftelijk: open vragen en meerkeuzevragen
Hulpmiddelen:	niet-grafische rekenmachine, Binas, Ned. woordenboek
Toetsduur:	150 minuten
Percentage van SE:	25%
Herkansbaar:	ja
Toets:	SE3 periode 20 maart tot en met 27 maart
Stofaanduiding:	Nectar H2 Soorten en relaties, H3 Cel, H4 Voortplanting en seksualiteit, H7.2 t/m 7.4 Onderzoek doen, H8 Ecosysteem en evenwicht, H9 Erfelijkheid, H10 Evolutie, module Planten
Wijze van examinering:	schriftelijk: open vragen en meerkeuzevragen
Hulpmiddelen:	niet-grafische rekenmachine, Binas, Ned. woordenboek
Toetsduur:	150 minuten
Percentage van SE:	25%
Herkansbaar:	ja
Praktische opdracht:	P1
Onderwerp:	gemiddelde cijfer van een aantal practicumopdrachten/ VGO's
Presentatievorm:	verslag/ werkstuk/ mondelinge presentatie
Uitvoering:	individueel/ tweetal of soms een groep van 3/4
Periode:	over het gehele jaar heen verspreid
Percentage van SE:	5%
Herkansbaar:	Nee.

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

Alle toetsen zijn onveranderd, cijfers blijven gelden. PO-cijfer komt te vervallen.

Formule : SE = 25% Gsr + 25% SE1 + 20% SE2 + 25% SE3 + 5% P1

22 Informatica (In), totale studielast 320 slu**[Inhoudsopgave](#)**

Toets:	Gsr
Onderwerp:	Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen van 4 havo die meetelden voor het SE.
Percentage van SE:	25%
Toets:	SR1 periode 2 november tot en met 9 november
Dit cijfer bestaat voor 1/3 uit een praktische opdracht en voor 2/3 uit een toetscijfer.	
Praktische opdrachten:	
Stofaanduiding:	Webdesign HTML5/CSS3
Wijze van examinering:	Opdracht 1 t/m 6 met Codeanywhere op subdomein
Hulpmiddelen:	Computer Codeanywhere Fundament online
Periode:	in de lessen van periode 1
Herkansbaar:	Nee
Toets:	
Stofaanduiding:	Webdesign HTML5/CSS3 H1 t/m H5
Wijze van examinering:	Digitaal
Hulpmiddelen:	Computer
Toetsduur:	60 minuten
Herkansbaar:	Ja
Toets:	SR2 periode 23 januari tot en met 30 januari
Dit cijfer bestaat voor 1/3 uit een presentatie en voor 2/3 uit een toetscijfer.	
Praktische opdracht:	
Stofaanduiding:	Webdesign HTML5/CSS3
Wijze van examinering:	Presentatie ontwerp eigen website
Hulpmiddelen:	Computer Fundament online
Periode:	in de lessen van periode 2
Herkansbaar:	Nee
Toets:	
Stofaanduiding:	Webdesign HTML5/CSS3 H6 & H7
Wijze van examinering:	Digitaal
Hulpmiddelen:	Computer
Toetsduur:	60 minuten
Herkansbaar:	Ja
Toets:	SR3 periode 15 mei tot en met 22 mei
Dit cijfer bestaat voor 1/3 uit een presentatie en voor 2/3 uit een praktische opdracht	
Praktische opdrachten:	
Stofaanduiding:	Webdesign HTML5/CSS3
Wijze van examinering:	Eigen website op subdomein
Hulpmiddelen:	Computer Codeanywhere Fundament online
Periode:	in de lessen van periode 3
Herkansbaar:	Nee
Presentatie:	
Stofaanduiding:	Webdesign HTML5/CSS3
Wijze van examinering:	Presentatie eigen website
Hulpmiddelen:	Computer Codeanywhere Fundament online
Periode:	in de toetsweek
Tijdsduur:	10 minuten per persoon
Herkansbaar:	Ja

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen: Alle cijfers komen te vervallen.

Formule: SE = 25% Gsr + 25% SE1 + 25% SE2 + 25% SE3

23 Economie (Econ), totale studielast 400 sl[Inhoudsopgave](#)

Toets:	Gsr	
Onderwerp:		Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen van 4 havo die meetelden voor het SE.
Percentage van SE:		25%
Toets:	SE1	periode 2 november tot en met 9 november
Stofaanduiding:		Economie in Context, dl.1 , Hoofdstuk 1, 2, 3, 4, 5, 7 en 8
Wijze van examinering:		Schriftelijk, open vragen
Hulpmiddelen:		Gewone rekenmachine, woordenboek Nederlands (1deel)
Toetsduur:		120 minuten
Percentage van SE:		25%
Herkansbaar:		Ja
Toets:	SE2	periode 23 januari tot en met 30 januari
Stofaanduiding:		Economie in Context, dl.1 , H6, 9 en 10, Economie in Context dl.2 , H12, 13 + 14
Wijze van examinering:		Schriftelijk, open vragen
Hulpmiddelen:		Gewone rekenmachine, woordenboek Nederlands (1deel)
Toetsduur:		120 minuten
Percentage van SE:		25%
Herkansbaar:		Ja
Toets:	SE3	periode 20 maart tot en met 27 maart
Stofaanduiding:		Economie in Context, dl. 1 , H11, Economie in Context dl.2 H15 t/m 20
Wijze van examinering:		Schriftelijk, open vragen
Hulpmiddelen:		Gewone rekenmachine, woordenboek Nederlands (1deel)
Toetsduur:		150 minuten
Percentage van SE:		25%
Herkansbaar:		Ja

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

Alle toetsen zijn onveranderd, de cijfers blijven gelden.

Formule: SE = 25% Gsr + 25% SE1 + 25% SE2 + 25% SE3

24 Management en organisatie (M&O), totale studielast 320 slu [Inhoudsopgave](#)

Toets:	Gsr	
Onderwerp:		Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.
Percentage van SE:		25%
Toets:	SE1	periode 2 november tot en met 9 november
Stofaanduiding:		Stichting & Vereniging (volledig), Eenmanszaak 1 (volledig)
Wijze van examinering:		Schriftelijk, open vragen
Hulpmiddelen:		Gewone rekenmachine, woordenboek Nederlands (1deel)
Toetsduur:		120 minuten
Percentage van SE:		25%
Herkansbaar:		Ja
Toets:	SE2	periode 23 januari tot en met 30 januari
Stofaanduiding:		Eenmanszaak, dl. 2, Marketing + Organisatie & Personeel (alle lesbrieven volledig)
Wijze van examinering:		Schriftelijk, open vragen
Hulpmiddelen:		Gewone rekenmachine, woordenboek Nederlands (1deel)
Toetsduur:		120 minuten
Percentage van SE:		25%
Herkansbaar:		Ja
Toets:	SE3	periode 20 maart tot en met 27 maart
Stofaanduiding:		De Naamloze Vennootschap (volledig)
Wijze van examinering:		Schriftelijk, open vragen
Hulpmiddelen:		Gewone rekenmachine, woordenboek Nederlands (1deel)
Toetsduur:		120 minuten
Percentage van SE:		25%
Herkansbaar:		Ja

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

Alle toetsen zijn onveranderd, de cijfers blijven gelden.

Formule: SE = 25% Gsr + 25% SE1 + 25% SE2 + 25% SE3

25 Teken en (Te), totale studielast 320 sl	<u>Inhoudsopgave</u>
---	--------------------------------------

Toets:	Gsr	
Onderwerp:		Het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de toetsen en praktische opdrachten uit 4 havo die meetelden voor het SE.
Percentage van SE:		25%
Toets:	SE1	periode 2 november tot en met 9 november
Stofaanduiding:		middeleeuwen + modernisme, kunst op niveau me: 30 ^{TM} 40, 82 ^{TM} 124
Wijze van examinering:		schriftelijk
Hulpmiddelen:		woordenboek N
Toetsduur:		90 minuten
Percentage van SE:		10%
Herkansbaar:		ja
Toets:	P2	periode 23 januari tot en met 30 januari
Onderwerp:		verdieping onderwerp me, water
Presentatievorm:		praktijk
Uitvoering:		tekening a en b, beide met beeldanalyse
Periode:		tekening a met beeldanalyse aug t/m okt, tekening b met beeldanalyse nov t/m jan
Inleverdatum opdracht:		uiterlijk vrijdag 25 januari 9:00 in postvak docent
Percentage van SE:		20%
Herkansbaar:		nee
Toets:	SE3	periode 20 maart tot en met 27 maart
Stofaanduiding:		kunst op niveau neo classicime ^{TM} einde boek, nadruk middeleeuwen en onderwerp water blz 30 ^{TM} 40, 59 ^{TM} 165
Wijze van examinering:		schriftelijk
Hulpmiddelen:		woordenboek N
Toetsduur:		150 minuten
Percentage van SE:		20%
Herkansbaar:		ja
Praktische opdracht:	P2	
Onderwerp:		opdracht c cpe: water
Presentatievorm:		praktijk, proces beschrijving (analyseren en evalueren)
Uitvoering:		proces + eindwerk
Begindatum opdracht:		januari
Inleverdatum opdracht:		donderdag 28 maart
Percentage van SE:		25%
Herkansbaar:		nee

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen

Alle toetsen zijn veranderd, cijfers komen te vervallen. PO-cijfers komen te vervallen.

Formule: SE = 25% Gsr +10% SE1 +20% P1 +20% SE3 +25% P2

26 Maatschappijleer (Maat), totale studielast 120 slu		Inhoudsopgave
Maatschappijleer is afgerond in 4 havo.		
Schoolexamencijfer:	SE = 25% SE1 + 25% SE2 + 25% P1 + 25% SE4	
Bijzonderheden:	geen centraal examen Voor de bepaling van de uitslag van het examen worden de op een geheel getal afgeronde schoolexamencijfers voor het profielwerkstuk, Culturele kunstzinnige vorming en het vak Maatschappijleer gemiddeld tot één combinatiecijfer.	

27 Lichamelijke opvoeding (LO), totale studielast 120 slu		Inhoudsopgave
Handelingsdeel	Eindtermen	
Opdracht	Leerlingen beheersen de kernen: Zelfsturing, relaties, kiezen, bij bewegingsonderwijs, vrije tijd en fysieke veiligheid. http://gezondeleefstijl.slo.nl/bovenbouw-havo-vwo	
Af te handelen	Tijdens de lessen	
Presentie	Periode 1 en 2 100% participatieplicht. Per blok mag je met een geldige reden 1 les missen. Alle overige lessen dienen ingehaald te worden bij een andere klas.	
Beoordeling	Onvoldoende/voldoende/goed Elke periode moet je met een voldoende afronden. Heb je een onvoldoende dan dient er een vervangende opdracht gemaakt te worden. Bij blessures langer dan 3 weken maak je standaard de vervangende opdracht.	

28 Culturele kunstzinnige vorming (CKV), totale studielast 120 slu		Inhoudsopgave
CKV is afgerond in 4 havo.		
Schoolexamencijfer:	SE = 15% P1 + 15% P2 + 15% P3 + 40% P4 + 15% P5	
Bijzonderheden:	geen centraal examen Voor de bepaling van de uitslag van het examen worden de op een geheel getal afgeronde schoolexamencijfers voor het profielwerkstuk, Maatschappijleer en het vak Culturele kunstzinnige vorming gemiddeld tot één combinatiecijfer.	
Voor doubleurs geldt dat ze gebruik kunnen maken van het overgangsrecht voor examen 2019, zodat ze CKV kunnen afsluiten met <<voldoende>> of <<goed>>. Ze kunnen er ook voor kiezen om hun kunstdossier te laten becijferen en dat cijfer mee te laten tellen in het combinatiecijfer. Tevens kunnen ze in het laatste geval voor kiezen om het cijfer verbeteren door een extra onderzoeksopdracht te maken.		